

SOẠN BÀI HAI CÂY PHONG

Tìm hiểu tác phẩm

Bố cục

- Phần 1 (từ đầu... gương thần xanh) : hai cây phong gắn với văn hóa làng Ku-ku-rêu qua lời kể nhân vật "tôi"
- Phần 2 (phần còn lại): Những thước phim quay chậm về kỉ niệm thời thơ ấu gắn với hai cây phong

Tóm tắt bài Hai Cây Phong

Làng Ku-ku-rêu nằm ven chân núi, trên một cánh thảo nguyên. Phía trên làng, giữa một ngọn đồi, có hai cây phong to lớn, nằm giữa ngọn đồi như một ngọn hải đăng trên núi. Hai cây phong gắn bó với tuổi thơ của "tôi" và bao thế hệ dân làng. Đó là biểu tượng riêng, tiếng nói tâm hồn của người làng Ku-ku-rêu. Trên hai cây phong, vào năm học cuối cùng trước khi nghỉ hè "tôi" cùng bạn bè lại có những trò vui, khám phá "thế giới đẹp đẽ vô ngần". Lũ trẻ hào hứng trèo lên cây, say sưa nhìn ngắm ngôi làng và những vùng đất xung quanh từ trên cao. "Tôi" nghĩ về điều thắc ngày xưa, ai đã trồng hai cây phong này và những suy nghĩ của họ khi trồng nó, vì sao ngôi trường trên quả đồi có hai cây phong ấy được gọi là "Trường Duy-sen"

Hướng dẫn soạn bài hai cây phong

Câu 1

Căn cứ vào đại từ nhân xưng của người kể chuyện, hãy xác định hai mạch kể phân biệt lồng vào nhau trong Hai cây phong. Nhân vật người kể chuyện có vị trí thế nào với từng mạch kể ấy? Vì sao có thể nói mạch kể của người kể chuyện xưng "tôi" quan trọng hơn?

Trả lời:

- Căn cứ vào đại từ nhân xưng người kể chuyện (tôi hoặc chúng tôi) để phân biệt hai mạch kể:

- Từ đầu... mảnh vỡ của chiếc gương thần xanh: mạch kể xưng "tôi"
- Từ năm học...sau chân trời xanh biêng biếc: mạch kể xưng "chúng tôi"
- Đoạn còn lại: mạch kể trở về xưng "tôi"

- "Tôi" là vai tác giả ủy thác để kể chuyện, dẫn dắt câu chuyện. Mọi sự việc, cảm nhận, quan sát đều bằng nhãn quan của "tôi"

- Dù đoạn kể xuất hiện đại từ nhân xưng "chúng tôi" là lúc "tôi" nhân danh bọn con trai ngày trước, nhưng kí ức thơ ấu hiện lên chân thực, rõ nét.

- Mạch kể của nhân vật "tôi" là chủ yếu, còn mạch kể nhân xưng "chúng tôi" là mạch kể trữ tình.

Câu 2

Trong mạch kể của người kể chuyện xưng "chúng tôi", cái gì thu hút người kể chuyện cùng bọn trẻ và làm cho chúng ngây ngất? Tại sao có thể nói người kể chuyện đã miêu tả hai cây phong và quang cảnh nơi đây bằng ngòi bút đậm chất hội họa?

Trả lời:

Hình ảnh hai cây phong gắn với kỉ niệm thời thơ ấu của bọn trẻ, xuất hiện trong mạch kể với sự dẫn dắt của "chúng tôi"

- Có 2 đoạn kể về kỉ niệm của "chúng tôi":

- Đoạn 1: kể về kỉ niệm về trò chơi tinh nghịch của bọn trẻ trước kì nghỉ hè năm cuối
- Đoạn 2: mở ra những chân trời mới đẹp đẽ, bao la trước mắt bọn trẻ.

- Điều thu hút người kể chuyện cùng bọn trẻ và làm cho chúng ngây ngất chính là thế giới sinh động, nhiệm màu ở những vùng đất xa lạ chưa biết tới.

- Quang cảnh nơi có hai cây phong được miêu tả bằng ngòi bút đậm chất hội họa:

- Hình ảnh hai cây phong: không lồ, nghiêng ngả, bóng mát rượi, cao ngang tầm cánh chim, tiếng lá xào xạc dịu hiền, cảnh cao ngất...
- Quang cảnh: đất rộng bao la, dải thảo nguyên hoang vu mát hút trong sương mờ đục, dòng sông lấp lánh tận chân trời...

→ Bức tranh thiên nhiên qua lời kể có màu sắc, đường nét, sinh động... thông qua ngòi bút quan sát tài tình, miêu tả có hồn của tác giả.

Câu 3

Trong mạch kể chuyện của người kể chuyện xưng "tôi", nguyên nhân nào khiến hai cây phong chiếm vị trí trung tâm và gây xúc động sâu sắc cho người kể chuyện? Tại sao có thể nói trong mạch kể xen lẫn tả này, hai cây phong được miêu tả hết sức sống động, như hai con người và không chỉ thông qua sự quan sát của người họa sĩ.

Trả lời

- Trong mạch kể chuyện xưng "tôi" hình ảnh hai cây phong đóng vai trò là trung tâm, gợi lên nhiều ấn tượng và cảm xúc sâu sắc.

- Hình ảnh hai cây phong gắn với chuỗi kỉ niệm học trò "tuổi trẻ của tôi đã để lại nơi ấy... như mảnh vỡ của chiếc gương thần xanh..."

- Đặc biệt hai cây phong là nhân chứng cảm động về tình thân trò giữa cô bé An-tư-nai và thầy Duy-sen.

- Sự kết hợp tài tình giữa ngôi bút họa sĩ và thi sĩ đã tạo ra nét đẹp, sức cuốn hút diệu kì đối với hình ảnh hai cây phong.

- Phác họa hình ảnh hai cây phong: sinh động khác thường, nghiêng ngả thân cây, lay động cành lá...

- Hai cây phong như hai con người, có tiếng nói riêng và tâm hồn riêng.

- Trí tưởng tượng phong phú giúp người kể nghe được tiếng nói nhiều cung bậc cảm xúc, nhiều sắc thái khác nhau của hai cây phong.

- Sử dụng biện pháp nhân hóa để làm sống động thế giới của hai cây phong.

→ Hai cây phong được miêu tả sống động, có hồn gây xúc động và tạo dư vị cho người đọc.

Soạn bài hai cây phong ngắn nhất

Câu 1

- Căn cứ vào đại từ nhân xưng người kể chuyện (tôi hoặc chúng tôi) xác định hai mạch kể phân biệt lồng vào nhau:

- Từ đầu... gương thần xanh: mạch kể xưng "tôi"
- Từ năm học... xanh biêng biếc: mạch kể xưng "chúng tôi"
- Đoạn còn lại: mạch xưng "tôi"

Trong mạch kể xưng "tôi", tôi là người kể chuyện nhân danh tác giả, tự giới thiệu là "họa sĩ". Trong mạch kể xưng là "chúng tôi" vẫn là người kể chuyện trên nhưng lại nhân danh cả "bọn con trai ngày trước" để kể.

- Trong hai mạch kể, mạch kể của người kể chuyện xưng "tôi" quan trọng hơn trong văn bản này. Vì mọi quan sát, cảm nhận đều dưới cái nhìn của nhân vật "tôi".

Câu 2

Trong mạch kể của người kể chuyện xưng “chúng tôi”, điều thu hút người kể chuyện cùng bọn trẻ, làm cho chúng ngây ngất là:

- Cây phong trên đồi cao vào năm học cuối cùng, trước kì nghỉ hè, bọn trẻ chạy ào lên phá tổ chim
- “thế giới đẹp đẽ vô ngần của không gian bao la và ánh sáng” mở ra trước mắt bọn trẻ khi ngồi trên những cành cây cao của hai cây phong.

Có thể nói, người kể chuyện đã miêu tả quang cảnh và hai cây phong bằng ngòi bút đậm chất hội họa:

- Đường nét :
 - Đất rộng bao la
 - Dải thảo nguyên hoang vu: Mất hút trong làn sương
 - Những dòng sông tận chân trời: Sợi chỉ bạc mỏng manh
 - Cây phong: khổng lồ, nghiêng ngả, cao ngang tầm cánh chim, cành cao ngất...
- Màu sắc :
 - Màu trắng của làn sương mờ đục
 - Màu xanh của thảo nguyên xa thẳm biên biếc
 - Màu bạc lấp lánh của những con sông.

→ Quang cảnh và hai cây phong được tác giả miêu tả bằng ngòi bút đậm chất hội họa. Những đường nét phóng khoáng, những màu sắc hài hòa... đã tạo nên một bức tranh thiên nhiên sinh động, có hồn

Câu 3

- Trong mạch kể chuyện xưng "tôi" nguyên nhân hai cây phong đóng vai trò là trung tâm, gây xúc động sâu sắc cho người kể chuyện:

- Hai cây phong xuất hiện từ khi “tôi biết chúng từ thuở bắt đầu biết mình”, hai cây phong như ngọn hải đăng của làng, có “tiếng nói riêng”, “tâm hồn riêng”.
- Hình ảnh hai cây phong gắn với những “án tượng tuổi thơ”, kỉ niệm học trò "tuổi trẻ của tôi đã để lại nơi ấy... như mảnh vỡ của chiếc gương thần xanh..."
- Hai cây phong là nhân chứng cảm động về tình thân trò giữa cô bé An-tư-nai và thầy Duy-sen.

- Hai cây phong như hai con người, có tiếng nói riêng và tâm hồn riêng, được miêu tả sống động như hai con người, qua sự quan sát của một họa sĩ và cũng là một người con xa quê:

- Trí tưởng tượng phong phú giúp người kể nghe được tiếng nói nhiều cung bậc cảm xúc, nhiều sắc thái khác nhau của hai cây phong.

- Sử dụng biện pháp nhân hóa để làm sống động thế giới của hai cây phong.

→ Hai cây phong vì thế không chỉ là biểu tượng của quê hương “tôi” mà còn thể hiện tình yêu quê hương tha thiết của nhân vật “tôi”.

Trên đây là nội dung tài liệu hướng dẫn [soạn văn 8 tập 1](#) bài hai cây phong nằm trong chương trình học môn Ngữ Văn lớp 8 đã được doctailieu.com biên soạn với mục đích giúp các em học sinh tham khảo. Để học tốt hơn, các em nên tự soạn bài theo những kiến thức của bản thân. Chúc các em luôn đạt kết quả cao trong học tập.

Xem thêm các bài soạn khác:

- [Soạn bài nói quá](#)
- [Soạn bài chiếc lá cuối cùng](#)